

Gevolgen en risico's coronacrisis

Sinds maart 2020 zijn we in Nederland geconfronteerd met het Coronavirus en de door de Rijksoverheid opgelegde maatregelen om het virus te vertragen en de druk op de zorg te controleren. Voor onze inwoners, ondernemers, (sport)verenigingen, culturele instellingen, zorg-aanbieders, onderwijs/kinderopvang heeft het Coronavirus aanzienlijke gevolgen. De noodzakelijke maatregelen van het Rijk in de aanpak van het Coronavirus brengen deze groepen in (financiële) problemen.

Een eerste inventarisatie van de mogelijke gevolgen en risico's van de Coronacrisis levert onderstaand overzicht op.

Bedrijfsvoering

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Verminderde inzet personeel en wegvallen cruciale rollen/ functies	Extra uitgaven	Inhuren personeel voor continuïteit kritische processen, zoals burgerzaken, communicatie, veiligheid en handhaving, ICT, Sociaal Team Laarbeek, etc. Op dit moment is nog geen extra inhuur noodzakelijk geweest.
Extra voorzieningen voor thuiswerken	Extra uitgaven	Tot nu toe is er 37.716 uitgegeven aan extra laptops, uitbreiding thuiswerkklicenties en verhogen bandbreedte verbinding. Door het thuiswerken zullen ook bepaalde kosten afnemen, zoals reiskosten (zakelijke km's), koffievoorziening en energiekosten. Daarnaast verwachten we door uitstel minder uit te geven aan opleidingskosten en zullen ook de kosten voor de organisatieontwikkeling lager zijn.
Minder inkomsten door uitstel betaaltermijnen/ toename debiteuren.	Extra uitgaven	Doordat inwoners of bedrijven in financiële problemen komen, kunnen zij moeilijker de belastingaanslagen voldoen voor ozb, riool en afval die BSOB namens ons aan hen oplegt. BSOB en het college hebben hierin een beleidslijn vastgelegd. Doordat inwoners of bedrijven in financiële problemen komen, kunnen zij mogelijk moeilijker ook onze eigen nota's voldoen (huur, pacht, leges etc). Maatwerkafspraken worden voorbereid. De kans op meer dubieuze debiteuren neemt toe.
Extra kosten als gevolg van de coronacrisis bij de verbonden partijen	Extra uitgaven	De mogelijkheid is aanwezig dat er extra kosten als gevolg van de coronacrisis voor de uitvoering van de taken worden gemaakt bij de verbonden partijen GR Peelgemeenten, Senzer, GGD, Blink, BSOB, MRE, ODZOB en Veiligheidsregio, die niet binnen de exploitatie of het weerstandsvermogen van de GR kunnen worden opgevangen.

Vertraging in de bestuurlijke besluitvorming	Extra uitgaven	Veilige en wettelijk noodzakelijke voorwaarden creëren om vergaderingen door te laten gaan. Denk hier bij aan openbaarheid van vergaderingen, quorum, wettelijke termijnen etc. Op dit moment zijn er al extra kosten gemaakt voor het experiment met de openbare raadsbijeenkomst.
--	----------------	---

Sociaal domein

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Hogere uitgaven Jeugdzorg, WMO en schulddienstverlening en uitvoering extra uitvoeringskosten GR Peelgemeenten.	Extra uitgaven	Na de coronacrisis kan er een zwaarder beroep gedaan worden op de voorzieningen, zoals tijdelijke toename jeugdzorg, tijdelijke toename psychische zorg, extra uitgaven minimaregeling, meer schulddienstverlening,... (Uitgebreide toelichting zie onderaan tabel*). Op dit moment worden er minder uitgaven gemaakt voor WMO, omdat niet alle hulpverlening geboden kan worden.
Zorgaanbieders Jeugdzorg, WMO en schulddienstverlening (via GR Peelgemeenten) en lokale zorgaanbieders als Zorgboog, Indigo en Savant leveren tijdelijk niet of minder zorg, maar zullen (gedeeltelijk) doorbetaald worden om deze partijen in stand te houden.	Betaling voor niet geleverde diensten	Doorbetaling kan vanuit de beschikbare budgetten gebeuren.
Sociale opvangorganisaties/voedselbanken kunnen werk niet aan.	Extra uitgaven	De Super Sociaal bus rijdt niet meer rond in Laarbeek. Mensen kunnen hun boodschappen gaan doen in de Super Sociaal winkel in Helmond. Indien mensen niet in staat zijn om hun boodschappen mee naar huis te nemen, omdat ze bijvoorbeeld geen auto hebben, dan brengt de Super Sociaal de boodschappen bij de mensen thuis. Dit leidt vooralsnog niet tot extra kosten.
Daling van de vaccinatiegraad.	Gezondheid	Door beperkte openstelling van de consultatiebureaus op de locaties Helmond en Asten is het risico dat meer mensen, vanwege klachten of vervoersproblemen naar het consultatiebureau, niet naar de noodzakelijke contactmomenten gaan. De vaccinatiegraad kan daardoor dalen. De afgelopen jaren daalde de vaccinatiegraad al. De WHO-norm van

		95% nodig voor de eliminatie van mazelen in de regio werd in 2018 nog net gehaald.
Meer aanspraak op lokale voorzieningen, zoals Stichting Leergeld, lokale schuld-dienstverlening en eventueel ruimhartiger minimabeleid.	Extra uitgaven	Een voorbeeld hiervan zijn de laptops voor kwetsbare gezinnen.
Actieplan 2020 Taalhuis Laarbeek komt later.	Vertraging	De aanpak van laaggeletterdheid blijft achter op planning.
De inzet van sportcoaches is gestopt.	Betaling voor niet geleverde diensten	- Levering LO-lessen aan school en KDV zijn geannuleerd: Scholen betalen een cofinanciering voor inzet van 40 uur per kalenderjaar. Er is nog niet duidelijk hoe we deze uren kunnen waarmaken en of scholen de cofinanciering dan doorbetalen. - Levering LO-Lessen voor mensen met een beperking en Special Heroes zijn geannuleerd: vanuit ORO wordt er ook een cofinanciering betaald. Ook hier geldt een leveringsovereenkomst. - Tot nader order zijn alle activiteiten (zowel landelijk als georganiseerd door Laarbeek actief) geannuleerd: budget vanuit derden is reeds veilig gesteld voor het straatvoetbal evenement. Annulering van overige evenementen zorgen voor minder zichtbaarheid van Laarbeek Actief. Dit wordt ondervangen door de online fit challenges van de sportcoaches. - Sportcoaches Laarbeek actief gaan door met planning en zorgen dat de uren worden gemaakt. Dit middels planning van toekomstige activiteiten, fit-challenges en onderhoud materiaal.
Faillissement maatschappelijke instellingen (bijv. sport of culturele sector)	Extra uitgaven	Mogelijk bijspringen bij maatschappelijke instellingen om 'omvallen' te voorkomen. Bijvoorbeeld Mooi-Laarbeek Krant en Stichting Laarbeekse Omroep Kontakt.
Annuleren van gesubsidieerde evenementen vanwege de coronamaatregelen.	Niet voldoen aan subsidievoorwaarden	Voor evenementen die niet doorgaan vanwege de coronamaatregelen zal bekeken worden hoeveel subsidie hieraan verstrekt is, en wat passend is hiermee te doen.
Stilvallen van het leerlingenvervoer.	Betaling voor niet geleverde diensten	De aanbesteding van het leerlingenvervoer is stil gezet (mogelijk alternatief is verlengen overeenkomst huidige vervoerder). Huidige uitvoerder leerlingenvervoer (Bergerhof) heeft laten weten dat hij in de problemen komt

		(dreigend faillissement) zonder doorbetaling van gemeente(n). Het besluit is genomen om 80% van de facturen door te betalen. Doorbetaling kan vanuit de beschikbare budgetten gebeuren.
Vertraging integratie JGZ bij de GGD	Vertraging	Onlangs hebben de 21 gemeenten het besluit genomen om per 1-1-2021 de volledige jeugdgezondheidszorg onder te brengen bij GGD Brabant Zuidoost. Gelijktijdig is aan de Zorgboog bericht dat besloten is de subsidie voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen per 1-1-2021 te beëindigen. In de voorbereidingen moet nog veel gebeuren. Echter, de GGD moet nu veel inzet plegen voor corona, waardoor mogelijk de voorbereidingen voor de integratie op dit moment minder prioriteit krijgen. Wanneer deze situatie langer duurt, komt de datum van 1-1-2021 mogelijk in gevaar. Er zal dan door de 21 gemeenten tijdig met de organisaties die nu de jeugdgezondheidszorg uitvoeren (Zorgboog, Zuidzorg en GGD) het gesprek gevoerd moeten worden over het behouden van continuïteit in de jeugdgezondheidszorg.

***Jeugdzorg, WMO en schulddienstverlening**

Team Jeugd: Team bestaat uit: gezins- en jongerencoaches, procesregisseur, leerplicht en thuisbegeleiders. De gezins- en jongerencoaches kunnen minder op huisbezoeken, afspraken zijn lastiger in te plannen, multidisciplinaire overleggen zijn niet/lastiger in te plannen. Hierdoor kunnen hun reguliere werkzaamheden moeilijker doorgang vinden. Dit zal zich ophopen, waardoor de werkdruk hoger zal zijn op het moment dat het gewone werken weer hervat kan worden.

Onveiligheid in aantal casuïstiek neemt toe doordat kinderen hun veilige omgeving missen (school / opa's en oma's / verenigingen), juist in de casuïstiek waar bijvoorbeeld huiselijk geweld speelt. Dit vraagt extra inzet, welke lastig te organiseren is op afstand.

Nieuwe hulpvragen worden alleen opgepakt, wanneer uitstel niet verantwoord is. Dat betekent dat deze hulpvragen blijven liggen totdat de situatie weer normaal is.

Wanneer er een formele aanvraag jeugdhulp (of verzoek om herindicatie) wordt ingediend moet deze binnen de termijnen uit de Awb die daarvoor staan, afgehandeld worden. De kans is aanwezig dat AWB-termijnen worden overschreden.

Ondanks dat het team voorzorgsmaatregelen heeft genomen door in teams te werken en niet allemaal gelijktijdig aanwezig te zijn, is de kans reëel dat er ook bij de gezins- en jongerencoaches medewerkers uit gaan vallen, wat zijn effect heeft op de werkzaamheden die uitgevoerd kunnen worden.

De situatie rondom Corona kan zorgen voor meer hulpvragen: gezinnen zitten elkaar thuis op de lip, er is minder structuur in de dag/week dan in tijden dat er gewoon naar school gegaan moet

worden. Na vakantieperioden zie je ook wel dat de hulpvraag hierdoor groter wordt, dit is nu ook te verwachten.

Onder andere deze punten maken de kans reëel dat het beroep op de gezins- en jongerencoaches groter wordt dan dat de medewerkers aankunnen en dat er tijdelijk extra formatie nodig is om achterstanden/wachtlijsten weg te werken.

Team Zelfstandig Thuis: Het team bestaat uit Wmo consulenten, procesregisseur, maatschappelijk werkers (LEV, zie subsidies) en thuisbegeleiders (SAVANT, zie subsidies).

De wmo consulenten worden beperkt in hun werkzaamheden, met name in de begeleidingscasuïstiek. Het voeren van een keukentafelgesprek is momenteel niet mogelijk en kan enkel digitaal plaatsvinden. Daarbij is de inzet van zorgaanbieders momenteel bemoeilijkt doordat zij geen nieuwe cliënten aannemen. Bij de zorgaanbieders ligt de eerste prioriteit in het continueren van de zorg welke al onder hun verantwoordelijkheid valt.

Maatschappelijk werkers worden beperkt in hun werkzaamheden doordat zij op afstand hun ondersteuning moeten vormgeven. Daarbij zien zij een groot risico in toename van isolement.

Er zijn signalen dat veel ouderen momenteel hun huishoudelijke ondersteuning (HO) afbellen ivm het verkleinen van het risico. Dit geeft mogelijk op termijn problemen daar iedereen na hervatting werkzaamheden de ondersteuning direct wil herpakken.

De sociale distantiering maakt dat er meer inwoners in een sociaal isolement zitten, wat mogelijk tot gevolg kan hebben dat de vraag naar begeleiding gaat toenemen. Dit zal de druk bij zowel maatschappelijk werk als bij de wmo consulenten vergroten.

Onder andere deze punten maken de kans reëel dat het beroep op het team groter wordt dan dat de medewerkers aankunnen en dat er tijdelijk extra formatie nodig is om achterstanden/wachtlijsten weg te werken. Met name het beroep op begeleiding / maatschappelijk werk (zie ook werk- en geldzaken) zal toenemen.

De kans is ook aanwezig dat Awb-termijnen overschreden worden.

Werk en Inkomen

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Sterke instroom bijstandgerechtigden (BUIG), bijzondere bijstand zelfstandigen (BBZ) en uitvoeringskosten Senzer	Extra uitgaven	Mogelijk verliezen inwoners hun baan en verliezen zelfstandig ondernemers hun opdrachten als gevolg van de coronacrisis.
Uitvoering noodregeling bijstand ZPP-ers en uitvoeringskosten Senzer (TOZO)	Extra uitgaven	De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) is ingesteld door het Rijk en zal volledig gefinancierd worden. De invloed op de uitvoeringskosten is nog onbekend.

Ruimtelijk domein

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Tegenvallende grond-verkopen	Minder inkomsten	Afhankelijk van de beroepssectoren waar huidige kopers werkzaam zijn, kunnen de gevolgen snel financieel merkbaar zijn. Dit kan er voor zorgen dat kavelopties worden teruggegeven. Het huidige beeld is dat dit effect zich nog niet voordoet. Wellicht extra vraag naar verlenging van kavelopties. Vertraging in de vraag naar bouw kavels betekent dat de GREX-en een langere looptijd gaan krijgen. De opbrengsten zullen hierdoor lager uitvallen. De consequenties zullen dan berekend moeten worden.
Bouwprojecten en onderhoudsprogramma's vallen stil.	Vertraging	Bouwprojecten kunnen vertragen door uitstel van aankoop (bedrijfs)kavels, doordat gesprekken met potentiële kandidaten niet door kunnen gaan, door vertraging van juridische procedures, door vertraging in bouwrijp maken, etc. Op dit moment zijn er geen directe aanwijzingen voor vertraging, maar het is wel van belang om dit te blijven monitoren.
Vertraging bedrijventerrein-programmering	Vertraging	Hier zit een strakke planning op met beoogde besluitvorming in juni. Dit proces loopt zeer waarschijnlijk vertraging op met besluitvorming na de zomer. Gezien we nog kavels hebben op Bemmer IV zit hier beperkt risico op, wel zal het langer ambtelijke inzet gaan vergen bij vertraging
Oplopende leegstand en vermindering van de leefbaarheid in de kernen.	Extra uitgaven	Mogelijk houden vele kleine zelfstandigen (met of zonder personeel) het niet vol en gaan winkels en horecazaken dicht. Dit betekent dat er door ons meer geïnvesteerd moet worden in het weer op peil brengen van de centra, zowel ambtelijke inzet als financiële middelen. Beheersmatig: voorkomen is beter dan genezen. Hoe sluiting voorkomen kan worden is nu nog een vraagteken en hangt erg samen met landelijke en provinciale maatregelen.
Vertraging van lopende trajecten.	Vertraging	Voorbeelden hiervan zijn: – Herontwikkeling Heuvel, Lieshout (uitstel overleg omwonenden) – Omgevingsplan Aarle-Rixtel (participatietrajecten kunnen niet plaatsvinden) – Omgevingsvisie buitengebied (participatietrajecten kunnen niet plaatsvinden)

		– Vertraging in de klimaatdialogen – Voorlichting en communicatie vanuit duurzaamheidsagenda vertraagd. Zwerfafvalplan zal later worden uitgevoerd en moet nog vastgesteld worden – Een aantal civieltechnische projecten loopt vertraging (afstemming met aanwonenden kan niet plaats vinden).
--	--	---

Vergunningen, toezicht en handhaving

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Meer beroep op openbare orde en handhaving (o.a. horeca, sportvelden, openbare gebouwen).	Extra uitgaven	Op dit moment wordt de extra inzet opgevangen binnen de beschikbare capaciteit.
Extra toegangscontroles, roadblocks, supermarkten.	Extra uitgaven	Primair opdracht politie, ondersteuning door de gemeente wordt opgevangen binnen de beschikbare capaciteit.
Toename fraude door ontbreken toezicht en overzicht	Overtreden van regels	Doordat de capaciteit van handhaving en toezicht extra ingezet wordt voor het toezicht op het naleven van de coronamaatregelen, leidt dit tot minder toezicht op andere zaken. Er zal bijvoorbeeld minder toezicht op de bouw plaatsvinden, volgens protocol ODZOB en alleen in goed overleg met de bouwer.
Minder inkomsten uit heffingen leges.	Minder inkomsten	Voor vergunningen die reeds verleend zijn, maar de bijbehorende activiteiten niet door kunnen gaan, worden door de aanvrager mogelijk leges teruggevraagd. Er zijn weinig b-evenementen in deze periode. Hierbij gaat het om 150 euro per aanvraag, en betreft dus relatief beperkte kosten. Meeste evenementen zijn vergunningsvrij.

Burgerzaken

Risicogebeurtenis	Risico	Toelichting
Beperkte dienstverlening door Burgerzaken	Uitvallen dienstverlening	Aan het begin van de Coronacrisis werden alleen spoedgevallen geholpen. Inmiddels zijn meer medewerkers beschikbaar en wordt de dienstverlening gefaseerd uitgebreid. Voor de huwelijken worden op dit moment babsen inge-

		zet. Dit brengt beperkte extra kosten met zich mee. Er zijn maatregelen genomen om de 1,5 meter afstand te waarborgen en er zijn beschermende maatregelen getroffen, zodat de dienstverlening bij burgerzaken doorgang kan vinden.
--	--	---